In memoriam

Отиде си художникът Иван Чернев.

Иван Чернев

Отиде си тихо във време на крясъци и изборен шум.

Роден в село Дропла, Община Балчик, на 12.06 1938 година, той извърва пътя си в Белия град, оставайки ни в наследство красота и доброта. Член на Групата на Съюза на българските художниции Добрич от 1968 година. Задочен ученик на проф. Найден Петков -спомняме си с каква гордост показваше четките, подарени му от професора.

От живописните платна на Иван Чернев лъха топлина и откровение. С вродената си интелигентност и усет за мярка, той нарисува пейзажи, радващи очите на ценителите и почитателите. Като всеки достоен човек остана далеч от високомерието и самовлюбеността въпреки многобройните си творчески достижения. С тънко чувство за хумор и гражданска позиция, себеироничен и великодушен, той се надсмиваше над слабостите и пристрастията ни, чисто човешки и добронамерено.

По пътя си от Балчик до Париж и Брюксел, карикатурите му носеха особеностите на балканския ни манталитет и пристрастия. В едно от последните си интервюта пред вестник "Балчик" той каза: "Хората станаха много тъжни"- признанието за постепенното озлобяване на обществото и болката на твореца.

Иван Чернев скромно демонстрира своя талант в поредица от малки карикатурни изложби на страниците на вестник „Балчишки телеграф". Творческата му биография е дълга и наситена: От 1968 участва в ОХИ Награда от ОХИ гр. Русе, 1968г. Участия в НХИ на карикатурата гр. Габрово От 1968г. участва в множество национални и регионални изложби. Самостоятелни изложби 1975, 1977 в Балчик, Добрич. Участия във фестивал на карикатурата в Белгия, Франция Негови картини има в множество наши и чуждестранни галерии и частни колекции.

Още на първата номинация през 2009 г. за дейци на изкуството, политиката и всеотдайната обществена работа, художникът Иван Чернев бе избран от Общинския съвет, Община Балчик и вестник „Балчишки телеграф" да носи званието „Общественик на годината".

Росица и Валентин ШАЛТЕВИ

Душа в стиховете на Ивелина Никова

Поетесите Ивелина Никова и Мариела Русева, собственик на арт център "Руменина", организатор на литературната среща с Ивелина Никова.
Фото: Георги ЙОВЧЕВ

Пълноценно и комфортно се почуствахме всички, дошли в кокетния център "Руменина" на ул."Роза" №19 във Варна, за да се запознаем с най-новата стихосбирка "В тебе аз ще остана" на Ивелина Никова от гр.Провадия.

Всичко, написано от нея, е преживяно и споделено със затаен дъх, вълнение, надежда, тревога и неутолим порив, който със сила та на подземен извор ни поднесе пореднатa изненада. По свой начин тя помирява думите, влезли в спор една с друга. Това личи още в" Достатъчно е само да те видя", където има"пламък на свещ", "спомен за път", "сълза на кошута","стъпчици детски","пръстен кован"и т.н...

Всеки стих на Ивелина отстранява случайния момент за възприятие и застава зад своята същност. Така е в целия неин пластичен свят, свят със собствен почерк, ритъм, съкровен шепот, познати ни и от предните и книги: "България в сърцето","Копнеж по слънце","Златни нишки".

Трудът и нейния талант са възнаградени и признати на различни конкурси и фестивали, има и създадени клипове по нейни текстове. Стиховете и напомнят силата на обратната връзка с всички състояния на човешката душа, за щастието в различните му форми, извечната тема „Любов".

Поезията на Ивелина Никова има трайни жалони по трасето на живота – от усмивката, женитбата, изневярата, прошката, сбогуването... Всичко е хармония между началото и преживяното. Изборът на темата и хрумването как да я осъществи на практика прозират ясно, защото в стихотворението "Усмивка в бетон"ни обяснява: ...Пак в магазина-картофи,ориз,/ мляко и мед./Преброявам си рестото/...Готвя вечеря. И филм за разкош/Книга в леглото.кога ще живея?/Искам шампанско,танц в полунощ./ Искам театър,букет орхидеи.../Искаш ти,искаш...Да ама не!/Я помисли си!Първо децата... ...Боже,как страх ме е,/че се погубвам!/С усмивка в бетон... Стараейки се да използва само нейни поетични прийоми и асоциативни елементи, като постига vers libre-стихосложение, без определен ритъм, без определена дължина на стиха, но с чувство за ритъм-свободен стих, тя успява да е много органичен поет.

Литературната вечер във Варна имаше много интересна постройка и литературна пауза. Като такава се отчете моментът на съприкосновение с поезията и мостът на таланта, който се построи между Ивелина Никова и Мариела Русева /управител на "Руменина"и автор на стихо- сбирката с многозначителното заглавие"Да ме обичаш, ме научи"/и публиката, която трябваше да отговори на въпроса: "За какво не ти достига времето?"

Останах възторгнат от коментарите на младите участници-компетентни отвсякъде, които подчертаха, че нямат време за старото приятелство,което се запазва и утвърждава,ако се поддържа огънят му, за да остане завинаги. Причината виждат в еснафството, което се е ширнало навсякъде.

Бяхме около 40 човека, но младите доминираха с активността си. С естествена непринуденост допусната свобода на собствените си интерпретации в пространството на различни теми: поезия, мода, музика, рисуване...Публика-мечта за малкия град като нашия Балчик. После заедно с Ивелина Никова се приобщихме към нейното "Наричам се любов": "...Да,срещал си ме.Милиони пъти./В живота минали, във сън, наяве./ Над нас звезди са падали със тътен/и слънцето с лъчи ни е огрявало".

Лаконично, нежно послание,моментна интимност,със скромността на Сергей Есенин тя продължава в "Чай за ангели": "...Тлеят приказки още в огнищата/и старици правят за ангели чай,/ после плетки полека разнищват/и говорят със Бога до края си..."За да ни напомни отново:"Бързам за работа.Душ,после грим./Слагам парфюм само капка.Пестя./ Старата рокля?Прилично стои ми-/лека и шарена,тъй на цветя..."

Може би малко недоразбрано за непосветените или за философите, които мъдро ще установят, че поетите имат примат на изразяването пред означаването. Но поетесата е вярна на себе си и винаги е там, където искри надежда, надежда, облечена в действие.

Ивелина пише по начин написаното от нея да стане наше достояние, като се раздава без остатък.

Защото Демокрит е казал: "Богат е не оня,който има много,а който не желае повече". Надявам се, че като прочетете стихосбирките на Ивелина Никова, ще се убедите, че и за нея се отнасят думите на почетния гражданин на гр.Балчик-поета-драматург Стефан Цанев: "Словесният израз на душата е поезията". Пожелавам на младата поетеса човешката душа непрекъснато да обуздава не само със стих.

Георги ЙОВЧЕВ

Хляб

Дълъг път изминах до софрата:
зрънце бях във черната земя,
житен клас издигнах над тревата,
камък воденичен не помля.
Срещнах после и маята млада,
врече ни мълчаната вода
минем ли през огън всички гладни
да заситим в село и в града.
Драго ми е видя ли детенце,
грабнало коматче да играе.
Мило ми е на бедняк в ръцете,
дето ме почитат чак до края си.
Но срамувам се от тези, д
ето залък хвърлят равнодушно в коша.
Да не дава Господ тез несретници
за трошица хляб да плачат нощем!

Ивелина НИКОВА

Будете, бдете, бъдете българи!

Усещането за Родината е метафизично в своята същност. Това си мислех, когато след 15 години отново прекрачих прага на училището, в което преминаха пет от най-смисленните ми години – тези с моите ученици. Беше цяла епоха от моя живот. И до днес то си остава най-истинското ми време. Нямаше как да се повтори отново, затова заедно с тях си тръгнах и аз. Извикаха ме други пътища – невидими и неизбежни.Не се бях връщала в Гимназията с преподаване на чужди езици в Плевен, откакто прекрачих прага навъи. Силните спомени не са лесни за спомняне. Тягата им е като песента на сирена. Затова остават дълбоко заключени, докато времето им се изпълни отново. Беше вълнуващо да се окажа пак в учителската стая. Сред колегите, които бяха останали на поста си. Поклон пред тях доземи! Минах като насън по коридорите покрай вратите на класните стаи. Исках да вляза в която и да е от тях и да застана отново пред дъската. А пред мен да бъдат очите им. И цялото време – пред мен и пред тях.Затварям очи и виждам почерка на всеки един от тях. Усмивките и сълзите, надеждите и разочарованията, падането и ставането. Тяхното и моето. Учех се заедно с тях. И тръгех заедно с тях. Всеки своята душа, и заедно – общата ни душа. Онази душа, невидима в своята същност, която ни събираше на общата земя и под общото небе. И която поетите наричаха Родина. Днес учениците бяха други. Не познавах очите им. Не знаех какво става в душите им. Бях сама срещу тях на нашата среща в залата на гимназията. Сред тях – и колегите ми. Те обаче знаеха. Защото бяха останали тук. Времената оттогава се промениха. Всичко днес е още по-различно. Но училището е същото. Залата е същата.

Прозорците са същите. Аз съм същата. Само моите ученици не бяха тук. Но онази душа, общата ни душа – тя беше тук. Никога не си беше тръгвала. И се усмихваше – будна и бдяща. Незаобиколима. Нататък беше лесно. Просто звънецът удари и влязох в часа. Благодарна съм за този ден в нашето училище в навечерието на Деня на будителите. Благодаря на всички млади същества за прекрасния празник и за нашата среща. На колегите – за топлината. Благодаря ви, че ми позволихте за един час да бъда отново Учител.

След срещата с учениците от Езиковата гимназия, празникът продължи пред Драматичен театър „Иван Радоев". Беше пълно с народ. Факлите чакаха да бъдат запалени. Музиката вълнуваше и галеше общата ни душа – душата на нашата България. После се чу гласът: Будете, бдете, бъдете българи! Будете, бдете, бъдете българи! Будете, бдете, бъдете българи! Всички го повториха, потретиха, а после го запяха. Факлите пламнаха и множеството тръгна към паметника на Апостола. Отпред – иконата на Св. Иван Рилски и портретите на будителите. Духовият оркестър и факлоносците. И стотици млади същества след тях. С учителите си.

Хората се спираха, усмихваха се и очите им се пълнеха с живот. Да, видях как очите им се пълнят с живот. Как споменът за България искри в тях. Как още помнят, че досколо бяхме един народ. Че имахме обща душа. Само преди някакви си 25 години. Само преди някаква си малка вечност. После, пред паметника на Васил Левски, музиката спря, за да започне Словото. Нещо в мен подскочи, щом чух собствените си думи, изречени там. Когато двете момичета извикаха в микрофоните „Губим България",

ято гаврани се изви над паметника на Апостола. Граченето им разцепи тревожно и зловещо въздуха в небето. Всички бяхме там – до бесилото. Никога не съм предполагала, че ще попадна точно в този миг. Че ще потъна във фунията на Времето и ще почувствам Неговата самота. Самотата на будителя, който вика нададе си да излезе от мрака. Усещането за Родината е метафизично в своята същност. То е факла и гарван, слети в едно. То е Феникс, който в последния миг на последното отчаяние решава да

възкръсне от пепелта. То е надеждата, че утре пак ще ни има. И че няма да изгубим България.

Благодаря на будителя Ангелина Иванова, на всички учители и ученици от Езикова гимназия – гр. Плевен, за прекрасния празник! Благодаря им, че ме поканиха да се върна в най-свещеното си време – макар и за един ден, макар и за един час. Благодаря им, че са будни и бдят, докато бесовете бесняят в отечеството. Благодаря им, че мият срама от челата ни – от челата на всички нас, които допуснахме безродните да погубят родината. Да я разграбят, да я насилят, да я потъпчат – безсрамно, нагло, жестоко. И точно в този ден, като в сбъдната антиутопия, ние ще отидем в училищата, но не заради празника, а за да ги изберем отново. Ще споделя с вас словото на Яна Добрева, с което учениците огласиха паметника на Апостола: „Господи, това ли е България! Всеки ден ние сме унизени, смазани, обезверени. Всеки ден напълно загубваме смисъла на нещата, защото всеки ден се случва по една история на улицата, в трамвая, в магазина... Навсякъде. Историята се състои от различни факти, от различни оскърбления, но всъщност това е

една и съща история – тази на пълното унижение на човешкото достойнство. В крайна сметка в момента се пише историята на унищожението на българския дух. Отричам се от тази България, в която живеем днес и сега. Отричам се от тази България, която е рай за мошеници, крадците, убийците. И ад за честните и почтените хора. Отричам се от тази България, в която властва Абсолютната Безчовечност. Отричам се от тази България, в която вече няма ценности. Няма идеали.

Няма достатъчно смели хора и истински родолюбци. Не е останала никаква чувствителност и никакво уважение към личността. Има само изтребление на таланти и чудовищна, крокодилска посредственост навсякъде. Е, господа, вече не милея за вашата България. Та вие така и така си взехте всичко. Взехте ни и силите да се борим да останем тук. И все пак ще има проблем. Един единствен проблем. Колкото и да не ви се вярва, Ботев и Левски ще ви гледат отнякъде. Тях не можете да ги разстреляте отново. Няма как да ги обесите. Няма как да ги пребиете. Няма как да ги предадете. Те са тук. Те никога няма да емигрират."

Но ние си знаем, нали?... Не може да изгасне туй, що не гасне. Все още птиците долитат от долната земя и пращат своите знаци в небето на горната земя. Все още имаме очи да ги видим и уши да ги чуем. Все още пламъкът гори. Нищо не е изгубено, докато децата ни палят огъня на факлите и носят иконите в нощта. Будете, бдете, бъдете българи! Честит празник!

Христина ХРИСТОВА

„Таланти на бъдещето„ - конкурс за ученици с изявени възможности в точните науки

Конкурсът „Таланти на бъдещето" ще се проведе в два етапа.

Първият включва събиране на всички кандидатури, като крайният срок за подаването им е 2 ноември 2015 г. В рамките на седмица след това журито ще отличи талантите по предварително представени в сайта на проекта критерии. Най-високо оценените 20 ученици ще бъдат поканени в София на интервю и практическа задача с представителите на журито на 14 ноември 2015 г.

Всеки един от първите 5 отличени ученици ще бъде награден със стипендия от eMAG в размер на 3000 лв. Подгласниците също ще получат заслужено признание за таланта си, получавайки таблети от онлайн магазина.

Партньорите на инициативата – Уча.се, ще наградят 20-те финалисти с безплатен годишен абонамент до обучителната платформата, а всички кандидати в проекта ще получат едномесечен безплатен абонамент до видео уроците.

За повече информация: Любен Гешев, Publicis Consultants Тел. 02/ 4340 786, моб. 0896 786 728 e-mail: l.geshev@publicis-constultants.bg

Да работим ли, да учим ли, да хленчим ли?

Имаше един лаф – учи за да не работиш! После стана „…Ши учиш ли, ши бачкаш ли..." (от скеча на моите приятели от „Тутуруткa").

Сега тези, дето учат, по-добре да не работят. Чудя се, как така по заведенията е пълно с "хленчещи", че нямало работа.

По цял ден само това правят - хленчат, ама не се хващат да работят. Пълнят всички места за регистриране за работа и продължават да хленчат „нямало работа". В България заплатите са малки – вярно е. Ама си седят на задниците и дращят по екраните на всички възможни устройства и …до там. А работа има за целия китайски народ и още малко (те – китайците - ако разберат, че ядат само гарнитурата е друг въпрос).

Заплатите са малки, заради това обсебване от идеята, че тук нищо не става. И всеки е готов да избяга, като си мисли, че на друго място ще му постелят червен килим и пухени завивки. Е, пробвайте, да видите. Мен не ме интересува, че по целия свят имало безработица. Интересува ме безработните в нашата държава да си намерят работа, но и да я вършат.

Боян ТОМОВ